

Zaak C-341/24

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

8 mei 2024

Verwijzende rechter:

Corte suprema di cassazione (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

8 mei 2024

Verzoekende partij:

Duca di Salaparuta SpA

Verwerende partijen:

Ministero dell'Agricoltura, della Sovranità Alimentare e delle Foreste

Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta

Baglio Gibellina Srl

Cantina Giacco Soc.coop. agricola

Madonna del Piraino Soc. coop. agricola

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Het hoofdgeding betreft een verzoek tot nietig- en/of ongeldigverklaring van de registratie van een beschermde oorsprongsbenaming (hierna: „BOB”) in de wijnsector en van de erkenning van de bijbehorende nationale gecontroleerde oorsprongsbenaming (denominazione di origine controllata; hierna: „DOC”). Ter onderbouwing van het verzoek is aangevoerd dat die benamingen misleidend zijn en/of te kwader trouw zijn aangevraagd, en in elk geval een overlap vertonen met merken van anderen.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van de verordeningen nr. 1493/1999, nr. 1234/2007 en nr. 1308/2013 teneinde vast te stellen welke regeling van toepassing is op de toetsing van de geldigheid van de registratie, in 2009, van een BOB voor wijnen waarvan de benaming reeds was erkend voordat verordening nr. 1234/2007 in werking trad. Deze benaming vertoont een overlap met een ouder merk dat bekendheid geniet en kan de consument bijgevolg misleiden ten aanzien van de identiteit van de wijn.

Met de eerste prejudiciële vraag wenst de verwijzende rechter te vernemen verordening nr. 1493/1999, bijlage VII, punt F 2, onder b), of in dat geval van toepassing is en een dergelijke registratie bijgevolg is toegestaan, dan wel artikel 118 duodecies van verordening nr. 1234/2007, artikel 43, lid 2, van verordening nr. 479/2008 en artikel 101, lid 2, van verordening nr. 1308/2013 van toepassing zijn, en een dergelijke registratie bijgevolg niet is toegestaan.

De tweede prejudiciële vraag betreft uitsluitend het geval waarin het Hof oordeelt dat op de toetsing van de geldigheid van de registratie van de betrokken BOB de bepalingen van verordening nr. 1493/1999, punt F, van toepassing zijn. De verwijzende rechter vraagt zich in dat geval af of er naast die bepalingen nog andere bepalingen zijn die kunnen leiden tot de ongeldigheid van een BOB of de bescherming daarvan kunnen uitsluiten indien deze BOB een overlap vertoont met een ouder merk dat bekendheid geniet en de consumenten derhalve kan misleiden ten aanzien van de identiteit van de wijn.

Prejudiciële vragen

1. Zijn in de wijnsector op registraties als BOB-BGA van benamingen die bestonden vóór de inwerkingtreding van verordening nr. 1234/2007, die vervolgens is vervangen door verordening nr. 1308/2013 – zoals de BOB „Salaparuta” PDO-IT-A0795 van 8 augustus 2009 – wat betreft de weigeringsgrond bestaande in een ouder merk dat wegens zijn bekendheid en reputatie ertoe kan leiden dat de betrokken BOB-BGA misleidend is („de bescherming [...] de consument kan misleiden ten aanzien van de werkelijke identiteit van de wijn”), in artikel 43, [lid 2], van verordening nr. 479/2008, juist gezegd, [artikel] 118 duodecies van verordening nr. 1234/2007 (thans artikel 101, [lid 2], verordening nr. [1308]/2013) van toepassing, op grond waarvan een benaming niet als BOB of BGA wordt beschermd indien zij „rekening houdend met de reputatie en bekendheid van een merk” de consument kan misleiden, of is deze regeling op grond van het rechtszekerheidsbeginsel niet van toepassing op benamingen die reeds nationale bescherming genoten voordat de Unierechtelijke registratie plaatsvond (arrest van het Hof van 22 december 2010, Bavaria, C-120/08), volgens hetwelk een feitelijke situatie in de regel, behoudens uitdrukkelijke bepaling van het tegendeel, wordt beoordeeld volgens de op het desbetreffende tijdstip geldende bepalingen, met als gevolg dat de eerdere

regeling van verordening (EG) nr. 1493/1999 van toepassing is, en het conflict tussen de oorsprongsbenaming en het oudere merk moet worden beslecht op grond van het bepaalde in punt F 2, onder b), van bijlage VII bij die verordening?

2. Indien het antwoord op de eerste vraag luidt dat verordening nr. 1493/1999 op de feitelijke situatie van de onderhavige zaak moet worden toegepast: [...] bevat de regeling in punt F van bijlage VII bij verordening nr. 1493/1999 – voor het beslechten van conflicten tussen een voor een wijn of druivenmost geregistreerd merk en een daaraan identieke beschermde oorsprongsbenaming of beschermde geografische aanduiding voor wijn – een uitputtende lijst van alle gevallen waarin verschillende tekens naast elkaar kunnen bestaan en benamingen van wijnen kunnen worden beschermd, of blijft het hoe dan ook mogelijk, op grond van het algemene beginsel dat onderscheidende tekens niet misleidend mogen zijn, dat latere BOB's of BGA's niet geldig zijn of niet kunnen worden beschermd indien de geografische aanduiding, rekening houdend met de reputatie van een ouder merk, het publiek kan misleiden ten aanzien van de werkelijke identiteit van de wijn?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name artikel 17; verordening (EEG) nr. 2081/92, met name de artikelen 14 en 17; verordening (EG) nr. 1493/1999, met name de artikelen 48, 52 en 54 en bijlage VII; richtlijn 2000/13/EG, met name artikel 2; verordening nr. 753/2002, met name artikel 28; verordening (EG) nr. 510/2006, met name de artikelen 3 en 14; verordening (EG) nr. 1234/2007, met name de artikelen 118 ter, 118 decies, 118 duodecies, 118 terdecies, 118 vicies en 118 duovicies; verordening (EG) nr. 479/2008, met name de artikelen 43, 44, 51 en 54; verordening (EU) nr. 1151/2012; verordening (EU) nr. 1308/2013 met name de artikelen 101 en 107.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

De verwijzende rechter verwijst naar een aantal Italiaanse regelingen op dit gebied, zonder deze evenwel uitgebreid toe te lichten. Dit zijn: legge n. 164 - Nuova disciplina delle denominazioni d'origine dei vini (wet nr. 164 houdende de nieuwe regeling betreffende oorsprongsbenamingen van wijnen) van 10 februari 1992, met name artikel 1; decreto del Presidente della Repubblica n. 348 - Regolamento recante disciplina del procedimento di riconoscimento di denominazione d'origine dei vini (presidentieel besluit nr. 348 houdende de regeling van de procedure voor de erkenning van oorsprongsbenamingen van wijnen) van 20 april 1994; decreto legislativo n. 30 - Codice della proprietà industriale (wetsbesluit nr. 30 houdende het wetboek industriële eigendom) van 10 februari 2005, vastgesteld ter uitvoering van artikel 15 van wet nr. 273 van 12 december 2002, met name de artikelen 14 en 29; decreto legislativo n. 181 - Attuazione della direttiva 2000/13/CE concernente l'etichettatura e la presentazione dei prodotti alimentari, nonché la relativa pubblicità (wetsbesluit

nr. 181 tot uitvoering van richtlijn 2000/13/EG inzake de etikettering en presentatie van levensmiddelen alsmede inzake de daarvoor gemaakte reclame) van 23 juni 2003, met name artikel 2; decreto legislativo n. 61 - Tutela delle denominazioni di origine e delle indicazioni geografiche dei vini, in attuazione dell' artikel 15 della legge 7 luglio 2009, n. 88 (wetsbesluit nr. 61 betreffende de bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen van wijnen, ter uitvoering van artikel 15 van wet nr. 88 van 7 juli 2009) van 8 april 2010; decreto legislativo n. 238 - Disciplina organica della coltivazione della vite e della produzione e del commercio del vino (wetsbesluit nr. 238 houdende de organieke regeling voor de teelt van wijnstokken en de productie van en de handel in wijn) van 12 december 2016

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Uit het verzoek om een prejudiciële beslissing blijkt dat de verzoekster in het hoofdgeding een wijnbouwonderneming is die houder is van een aantal merken waarmee de door haar geproduceerde wijnen worden onderscheiden. In 2016 heeft zij inzonderheid de verwerende partijen in het hoofdgeding voor de Tribunale di Milano (rechter in eerste aanleg Milaan, Italië) gedaagd om met name de registratie van een BOB in 2009 en de erkenning van een DOC in 2006 nietig en/of ongeldig te laten verklaren. Volgens haar zijn die benamingen misleidend en/of te kwader trouw aangevraagd, en vertonen zij in elk geval een overlap met de merken die zij in 1989 heeft geregistreerd en bekendheid genieten. Zowel de benamingen als de merken bevatten namelijk het woord „Salaparuta”. De Tribunale di Milano heeft de vordering van verzoekster afgewezen. Verzoekster heeft tegen het vonnis van deze rechter hoger beroep ingesteld bij de Corte d’appello di Milano (rechter in tweede aanleg Milaan, Italië). De Corte d’appello heeft het in eerste aanleg gewezen vonnis bekrachtigd. Verzoekster is tegen dit laatste arrest opgekomen bij de verwijzende rechter, de Corte di cassazione (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Italië).

Voornaamste argumenten van de partijen in het hoofdgeding

- 2 In haar beroep tot cassatie heeft verzoekster vijf middelen aangevoerd, waarvan de eerste drie relevant zijn voor de prejudiciële vragen.
- 3 Met het eerste middel voert verzoekster aan dat inbreuk is gemaakt op artikel 118 duodecies, lid 2, van verordening nr. 1234/2007, waarvan de bewoordingen zijn overgenomen in artikel 43, lid 2, van verordening nr. 479/2008 en artikel 107 van verordening nr. 1308/2013. De Corte d’appello heeft volgens haar ten onrechte geoordeeld dat op de toetsing van de geldigheid van de litigieuze BOB de overgangsregeling van artikel 51 van verordening nr. 479/2008 moet worden toegepast, waarin in wezen artikel 118 vicies van verordening nr. 1234/2007 is overgenomen en is bepaald dat benamingen als in casu aan de orde zijn, die reeds bescherming genoten op grond van de eerdere regeling van verordening nr. 1493/1999, automatisch worden beschermd.

- 4 Verzoekster betoogt daarentegen dat op de toetsing van de geldigheid van de litigieuze BOB artikel 118 duodecies, lid 2, van verordening nr. 1234/2007 moet worden toegepast, waarin is bepaald dat een oorsprongsbenaming niet wordt beschermd indien consumenten, rekening houdend met de reputatie en bekendheid van een merk, kunnen worden misleid ten aanzien van de werkelijke identiteit van de wijn.
- 5 Volgens verzoekster is de DOC die het woord „Salaparuta” bevat op nationaal niveau erkend ten tijde dat verordening nr. 1493/1999 van kracht was, terwijl de BOB die het woord „Salaparuta” bevat later is geregistreerd, namelijk op 8 augustus 1999, toen de verordeningen nr. 1234/2007 en nr. 479/2008 van kracht waren. Volgens verordening nr. 1493/1999 waren nationale erkenningen slechts mogelijk indien zij aan de Commissie werden meegedeeld, waarbij er geen voorwaarden voor de toekenning of de weigering van die erkenning waren vastgesteld. Bij verordening nr. 1234/2007, zoals gewijzigd bij verordening nr. 491/2009, is verordening nr. 1493/1999 met ingang van 1 augustus 2009 ingetrokken. Vanaf die datum is in de registratieprocedure van een BOB voor die registratie een eindbesluit van de Commissie vereist, terwijl de lidstaten slechts een voorlopige beoordelingsprocedure moeten uitvoeren.
- 6 Verzoekster herinnert eraan dat volgens de overgangsregeling van artikel 51 van verordening nr. 479/2008 en artikel 118 vices van verordening nr. 1234/2007, die is overgenomen in artikel 107 van verordening nr. 1308/2013, de benamingen die waren beschermd door eerdere erkenningen en op grond van verordening nr. 1493/1999, werden geregistreerd in de zin en met de gevolgen van de nieuwe regeling, tenzij de Commissie vóór 1 januari 2015 een administratieve maatregel tot weigering vaststelde.
- 7 Tegen die achtergrond moet de in punt [6] hierboven genoemde overgangsregeling volgens verzoekster aldus worden uitgelegd dat de nationale erkenning van de DOC voor op grond van verordening nr. 1493/1999 beschermde benamingen louter een voorwaarde vormde. Die voorwaarde was noodzakelijk maar niet toereikend voor de registratie van de BOB op Unieniveau. De BOB vervangt derhalve de eerdere nationale erkenning, zodat de aan de eerder bestaande benamingen van wijnen geboden bescherming volgens de voornoemde bepalingen van de verordeningen nr. 479/2008 en 1234/2007 uitsluitend berust op de regeling die van kracht was op het tijdstip waarop de BOB voor die wijnen werd geregistreerd.
- 8 Volgens verzoekster volgt hieruit dat de nieuwe registraties van een BOB met betrekking tot benamingen die op nationaal niveau reeds zijn erkend op grond van verordening nr. 1493/1999, volgens de overgangsbepaling van artikel 51 van verordening nr. 479/2008 en artikel 118 vices van verordening nr. 1234/2007 niet binnen de werkingssfeer van verordening nr. 1493/1999 vallen, maar nieuwe registraties in de zin van het Unierecht vormen. De nieuwe registraties bestaan pas vanaf de datum waarop zij zijn verricht en worden beschermd op grond van het op

die datum geldende Unierecht, te weten verordening nr. 1234/2007, en thans verordening nr. 1308/2013.

- 9 In die omstandigheden bestrijdt verzoekster het bestreden arrest voor zover daarin is geoordeeld dat artikel 43, lid 2, van verordening nr. 479/2008 niet van toepassing is op de toetsing van de geldigheid van de registratie van de betrokken BOB op grond dat de erkenning op nationaal niveau van de DOC die het woord „Salaparuta” bevat, was voltooid in 2006 en die erkenning vervolgens de bescherming van artikel 51 van verordening nr. 479/2008 had genoten.
- 10 Verzoekster betoogt ten eerste dat de nationale gecontroleerde oorsprongsbenamingen die vóór 2009 waren erkend, waaronder de DOC die het woord „Salaparuta” bevat, zijn ingetrokken en met ingang van 1 augustus 2009 niet meer gelden. Ten tweede voert zij aan dat de registratie van de litigieuze BOB niet alleen veronderstelde dat de procedure voor de erkenning van die DOC was voltooid, maar tevens ertoe leidde dat er een afzonderlijke administratieve procedure werd gevoerd. Die administratieve procedure voor de registratie van de BOB, die uitsluitend binnen de werkingssfeer van het Unierecht valt, is aangevangen met de registratie van de betrokken BOB op 8 augustus 2009, en is afgesloten op 1 januari 2015, aangezien de Commissie vóór 1 januari 2015 niet heeft verzocht om de registratie te annuleren overeenkomstig artikel 51 van verordening nr. 479/2008 en artikel 118 vices van verordening nr. 1234/2007.
- 11 Verzoekster stelt dat de regeling van artikel 118 duodecies van verordening nr. 1234/2007 en artikel 43, lid 2, van verordening nr. 479/2008 – volgens welke de bescherming als oorsprongsbenaming is uitgesloten indien die benaming, „rekening houdend met de reputatie en bekendheid van een merk”, de consument kan misleiden ten aanzien van de werkelijke identiteit van de wijn – ook moet worden toegepast op de toetsing van de geldigheid van registratie van de litigieuze BOB, aangezien die regeling van kracht was op zowel de datum van aanvang (8 augustus 2009) als de datum van afsluiting (1 januari 2015) van de procedure die tot de registratie van die BOB heeft geleid.
- 12 Volgens verzoekster bevatte bijlage VII van verordening nr. 1493/1999 geen bepaling die vergelijkbaar is met artikel 118 duodecies, lid 2, van verordening nr. 1234/2007, die uitdrukkelijk bepaalt dat een oorsprongsbenaming niet kan worden erkend indien de consument die benaming kan verwarren met een ander merk dat bekendheid geniet. Daarnaast voorziet artikel 118 terdecies van verordening nr. 1234/2007 in de mogelijkheid van co-existentie van een oorsprongsbenaming en een handelsmerk in andere dan de in artikel 118 duodecies, lid 2 vermelde gevallen. Verzoekster betoogt dat artikel 118 duodecies, lid 2, ook van toepassing is op de betrokken BOB.
- 13 Met haar tweede middel voert verzoekster subsidiair aan (voor het geval dat het Hof zou oordelen dat de regeling van artikel 43, lid 2, van verordening nr. 479/2008 en artikel 118 duodecies, lid 2, van verordening nr. 1234/2007 niet van toepassing is op de onderhavige zaak), dat het ook op grond van de eerdere

regeling, te weten verordening nr. 1493/1999, niet is toegestaan benamingen van wijnen te registreren die, rekening houdend met de reputatie en bekendheid van een ouder merk, de consument zouden kunnen misleiden.

- 14 Verzoekster bestrijdt het bestreden arrest voor zover daarin is geoordeeld dat een benaming die, zoals in casu, een overlap vertoont met een ouder merk dat bekendheid geniet, het publiek kan misleiden ten aanzien van de werkelijke identiteit van de wijn en derhalve misleidend kan blijken, noodzakelijkerwijs geldig moet worden verklaard overeenkomstig verordening nr. 1493/1999, aangezien deze verordening niet uitdrukkelijk bepaalt dat die benaming ongeldig is.
- 15 Volgens verzoekster volgt uit een systematische uitlegging van verordening nr. 1493/1999 in het licht van de andere bepalingen van Unierecht ten eerste dat de bescherming van een misleidende geografische benaming moet worden uitgesloten. Ten tweede is er geen rechtvaardiging voor de in het bestreden arrest gegeven uitlegging van de regeling dat, met betrekking tot wijnen, misleidende benamingen niet ongeldig zijn louter omdat dat zij op nationaal niveau zijn erkend voordat de regeling van de verordeningen nr. 479/2008 en nr. 1234/2007 in werking is getreden.
- 16 Met het derde, subsidiair aangevoerde middel betoogt verzoekster dat de stelling dat verordening nr. 1493/1999, bijlage VII, aldus moet worden uitgelegd dat zij ook bescherming biedt aan beschermde oorsprongsbenamingen die, gezien de reputatie van een ouder merk, de consument kunnen misleiden ten aanzien van de werkelijke identiteit van de wijn; in dat geval zou dat oudere merk, indien het identiek is aan een later geregistreerde BOB – zoals in casu het geval is – volgens verordening nr. 1493/1999, bijlage VII, punt F 2, zelfs niet meer kunnen worden gebruikt, wat volgens verzoekster tot gevolg heeft dat de houder van het merk dat merk zou kwijtraken, zonder dat dat enig openbaar nut heeft en zonder dat daarvoor een schadevergoeding wordt toegekend.
- 17 In dit verband is er volgens verzoekster een onredelijk verschil in behandeling ten aanzien van dezelfde situatie betreffende de verhouding tussen een ouder merk dat grote bekendheid geniet en een latere geregistreerde BOB als bedoeld in verordening nr. 2081/1992, die betrekking heeft op oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen anders dan wijn. Artikel 14, lid 3, van verordening nr. 2081/1992 bepaalt: „Een oorsprongsbenaming of een geografische aanduiding wordt niet geregistreerd indien de registratie, rekening houdend met de faam en bekendheid van een merk en met de tijd dat het reeds in gebruik is, de consument kan misleiden ten aanzien van de werkelijke identiteit van het product.”

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 18 Uit de betrokken verwijzingsbeslissing blijkt dat de eerste prejudiciële vraag ziet op de beschermingsregeling die van toepassing is op situaties die zich hebben

voorgedaan tussen 2006 en 2009, zoals de onderhavige zaak, waarin er reeds een oorsprongsbenaming bestond, te weten een DOC, die in 2006 in de lidstaat is erkend, waaraan bescherming op Unieniveau is toegevoegd, te weten een BOB. In dit verband vraagt de verwijzende rechter zich af of de eerste – nationale – erkenning geldig blijft en wordt beschermd op grond van verordening nr. 1439/1999, dan wel moet worden geacht te zijn vervangen door de BOB, zodat op die benaming de regeling van toepassing is die van kracht was tijdens de procedure voor de registratie van die BOB.

- 19 Met betrekking tot het Unierechtelijke kader wordt er in de verwijzingsbeslissing op gewezen dat de regeling voor de wijnmarkt voor het eerst is herzien bij verordening nr. 1493/1999, waarbij een indeling van wijnstokrassen is ingevoerd. Verordening nr. 479/2008 heeft een nieuwe indeling in wijnsector vastgesteld, die voorziet in de beschermde oorsprongsbenaming (BOB) en de beschermde geografische aanduiding (BGA) voor wijnen die zich onderscheiden door een specifiek verband met het grondgebied van oorsprong.
- 20 Volgens de verwijzende rechter heeft de toepassing van de beschermde oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen in de wijnsector in de regel ertoe geleid dat de nationale beschermingsstelsels werden uitgesloten, zodat er bij de regelingen met betrekking tot die sector overgangsregelingen zijn ingevoerd om rekening te houden met het feit dat binnen de Unie een aantal rechtsorden reeds een regeling voor oorsprongsbenamingen hadden. Italië heeft gebruik gemaakt van de in verordening nr. 1308/2013 voorziene mogelijkheid en de nationale benamingen behouden, die dus naast de Europese benamingen kunnen blijven voortbestaan. In dit verband blijft de oorsprongsbenaming „DOC” gelden op nationaal niveau.
- 21 In de verwijzingsbeslissing is voorts gepreciseerd dat de registratieprocedure voor beschermde oorsprongsbenamingen drie fasen omvat. In de eerste fase moeten de wijnproducenten het verzoek om registratie van de BOB indienen in de lidstaat waarin het productiegebied van de wijnen ligt. In de tweede fase stuurt de lidstaat de aanvraag naar de Europese Commissie, na te hebben gecontroleerd of aan de vereisten is voldaan en eventuele opposities te hebben afgehandeld. In de derde fase voert de Europese Commissie nog een toetsing uit en stelt zij de eindbeslissing omtrent de registratie van de BOB vast.
- 22 De verwijzende rechter verwijst voorts naar het arrest van het Hof in de zaak Bavaria, C-120/08, betreffende de uitlegging van verordening nr. 2081/1992 in verband met oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen die niet tot de wijnsector behoren. Uit dat arrest blijkt namelijk, ten eerste, dat het rechtszekerheidsbeginsel zich ertegen verzet dat het tijdstip van ingang van een besluit van de Unie op een aan de bekendmaking ervan voorafgaand tijdstip wordt bepaald, behoudens wanneer dat uitzonderlijk noodzakelijk is voor het te bereiken doel en het gewettigd vertrouwen van de betrokkenen naar behoren in acht is genomen. Ten tweede heeft het Hof in datzelfde arrest verklaard dat hetzelfde rechtszekerheidsbeginsel verlangt dat elke feitelijke situatie, behoudens

uitdrukkelijke bepaling van het tegendeel, in de regel wordt beoordeeld volgens de op het betrokken tijdstip geldende bepalingen. Hoewel de nieuwe wet dus enkel geldt voor de toekomst, is zij, tenzij anders is bepaald, voorts ook van toepassing op de toekomstige gevolgen van situaties die onder eerdere wetten zijn ontstaan.

- 23 De verwijzende rechter merkt op dat volgens het bestreden arrest artikel 51 van verordening nr. 479/2008 op de onderhavige zaak van toepassing is, waarin is bepaald dat oorsprongsbenamingen die beschermd zijn op grond van artikel 51 en artikel 54 van verordening nr. 1493/1999 en artikel 28 van verordening nr. 753/2002, automatisch worden beschermd door middel van de in artikel 46 van verordening nr. 479/2008 bedoelde registratie, waarbij de Commissie tot en met 31 december 2014 de mogelijkheid had om die bescherming te annuleren.
- 24 Verzoekster betoogt daarentegen dat artikel 51 van verordening nr. 479/2008 en artikel 118 viciis van verordening nr. 1234/2007 uitsluitend van toepassing zijn op de registratieprocedure van de betrokken BOB, terwijl op de toetsing van de geldigheid van de registratie van die BOB artikel 43, lid 2, van verordening nr. 479/2008 van toepassing is, aangezien de betrokken BOB, die op 8 augustus 2009 is geregistreerd, een nieuw element vormt dat niet onder de werkingssfeer van verordening nr. 1493/1999 kan vallen, aangezien die verordening met ingang van 1 augustus 2009 is ingetrokken.
- 25 De tweede prejudiciële vraag betreft het geval dat het Hof oordeelt dat op de onderhavige zaak verordening nr. 1493/1999 van toepassing is. In de verwijzingsbeslissing is erop gewezen dat die verordening geen specifieke bepaling bevat waarmee het conflict kan worden opgelost tussen enerzijds het oudere merk dat bekendheid geniet, en anderzijds een latere oorsprongsbenaming die een overlap vertoont met dat merk en de consument kan misleiden. In die context vraagt de verwijzende rechter zich af of uit de systematische uitlegging van de regelgeving inzake de bescherming van merken een algemeen beginsel kan worden afgeleid dat alle merken, met inbegrip van oorsprongsbenamingen, beschermt tegen latere misleidende tekens, gezien artikel 14 van verordening nr. 2081/1992, ook al is die verordening niet van toepassing op de wijnsector.
- 26 Zoals de verwijzende rechter heeft gepreciseerd, had verordening nr. 2081/1992 – anders dan nr. 1493/1999 – tot doel met een volledige en exclusieve regeling op het gebied van oorsprongsbenamingen te geven. In het bijzonder bevatte artikel 14, lid 3, van verordening nr. 2081/1992 de regel dat een oorsprongsbenaming niet mag worden geregistreerd indien de registratie, rekening houdend met de faam en bekendheid van een merk en met de tijd dat het reeds in gebruik is, de consument kan misleiden ten aanzien van de werkelijke identiteit van het product. Die regel is voor wijnen pas ingevoerd bij verordening nr. 497/2008.
- 27 Dienaangaande herinnert de verwijzende rechter eraan dat meerdere regelingen een verbod bevatten op alle onderscheidende of beschrijvende tekenen, merken en oorsprongsbenamingen die het publiek kunnen misleiden, waaronder met name

artikel 10 bis van het Verdrag van Parijs van 20 maart 1883 tot bescherming van de industriële eigendom, artikel 3 bis de Overeenkomst van Madrid betreffende de bestrijding van valse aanduidingen van herkomst, van 14 april 1891, die vervolgens is herzien in Washington, Den Haag, Londen en Lissabon, alsmede artikel 2 van richtlijn 2000/13.

- 28 De verwijzende rechter wijst erop dat volgens de verwerende partijen op het conflict tussen merken en kwaliteitsaanduidingen vaak een andere regel wordt toegepast dan de basisregel op het gebied van onderscheidende tekens dat oudere rechten prevaleren boven latere rechten. In dit verband blijkt uit het Unierecht dat de wetgever een keuze heeft gemaakt ten gunste van kwaliteitsaanduidingen, wat zou betekenen dat kwaliteitsaanduidingen prevaleren boven andere onderscheidende tekens.
- 29 Volgens de verwijzende rechter is een identieke regeling van de verhoudingen tussen beschermde benamingen en merken in de wijnsector ten opzichte van de sector van andere agrovoedingsproducten uitsluitend te vinden in verordening nr. 479/2008, waarbij een nieuw systeem is ingevoerd voor de registratie op communautair niveau van beschermde oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen van wijnen, die op 1 augustus 2009 in werking is getreden en het systeem van verordening nr. 1493/1999 heeft vervangen. Dat systeem was gebaseerd op de registratie op nationaal niveau van benamingen, die op communautair niveau vervolgens automatisch werden erkend.